

Ю. А. ПРИЛЕПШЕВА*

**14-ТА ЗАГАЛЬНА КОНФЕРЕНЦІЯ ЄВРО-АЗІЙСЬКОГО
РЕГІОНАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ РАДИ АРХІВІВ
(ЄВРАЗІКА) ТА ЧЕРГОВЕ ЗАСІДАННЯ КОНСУЛЬТАТИВНОЇ
РАДИ КЕРІВНИКІВ АРХІВНИХ СЛУЖБ
ДЕРЖАВ-УЧАСНИЦЬ СНД**

Відповідно до Плану роботи Євро-Азійського регіонального відділення Міжнародної ради архівів та на виконання Протоколу засідання Консультативної ради керівників архівних служб держав-учасниць СНД від 4 жовтня 2012 року у період з 2 по 6 вересня 2013 року в м.м. Бішкек, Чолпон Ата (Киргизька Республіка) відбувалися засідання 14-ої Загальної конференції Євро-Азійського регіонального відділення МРА, чергове засідання Консультативної ради керівників архівних служб держав-учасниць СНД, Міжнародна науково-практична конференція “Сучасні проблеми в сфері комплектування державних архівів”.

Програмою міжнародних заходів було також передбачено ознайомлення з роботою Іссик-Кульського та Чуйського обласних архівів, підписання заступником Голови Державної архівної служби О. В. Музичук за дорученням Голови Державної архівної служби О. П. Гінзбург на виконання доручення Кабінету Міністрів України від 29 липня 2013 року № 29354/1/1–13 Протоколу про затвердження та Плану спільних заходів Державної архівної служби України і Федерального архівного агентства (Російська Федерація) на 2014–2016 роки.

3 вересня 2013 року в м. Бішкек (приміщення конференц-залу готелю “Ак-Кеме”) відбулося урочисте відкриття 14-ї Загальної конференції ЄВРАЗІКИ, участь у якій взяли делегації державних архівних служб Вірменії, Білорусі, Казахстану, Киргизстану, Росії, Таджикистану, Узбекистану, України, спостерігачі від Генеральної дирекції державних архівів Республіки Польща. Загальна кількість учасників – 48 осіб.

З вітальним словом до учасників звернулися Віце-прем’єр-міністр Уряду Киргизької Республіки Тайирбек Сарпашев, Голова Державної реєстраційної служби при Уряді Киргизької Республіки Ерлан Сапарбаєв, керівники державних архівних служб.

Відповідно до порядку денного Загальної конференції учасниками засідання було заслухано звітну інформацію про стан реалізації Плану

* *Прилепішева Юлія Анатоліївна* – кандидат історичних наук, заступник директора департаменту-начальник відділу міжнародного співробітництва департаменту організації архівної роботи Украндержархіву.

Відкриття 14-ї Загальної конференції Євро-Азійського регіонального відділення Міжнародної ради архівів (ЄВРАЗІКИ), 3 вересня 2013 р., м. Бішкек, Киргизька Республіка.

роботи за період з жовтня 2012 по вересень 2013 року та розглянуто проект нової редакції Уставу ЄВРАЗІКИ, визначено час та місце проведення 15-ї Загальної конференції Євро-Азійського регіонального відділення Міжнародної ради архівів.

Заступник керівника Федерального архівного агентства (Російська Федерація) В. П. Тарасов надав роз'яснення до поправок, що вноситимуться до нової редакції Статуту ЄВРАЗІКИ, зазначивши, що це питання виникло у зв'язку з прийняттям нового Статуту Міжнародної ради архівів в 2012 році. В. П. Тарасов зазначив, що у зв'язку з тим, що Генеральна асамблея МРА в Брісбені, Австралія (серпень 2012 року) прийняла поправку до Уставу МРА, якою передбачено, що членом регіонального відділення може стати виключно організація – член МРА, чинний Статут ЄВРАЗІКИ передбачає приведення у відповідність з новим Уставом МРА. Попередня редакція Статуту Євро-Азійського регіонального відділення МРА таку сувору умову щодо членства не містила.

Прийняття нового Уставу ЄВРАЗІКИ за основу поставило під сумнів членство у відділенні архівних установ, що входять до системи архівних установ державних архівних служб держав – членів регіонального відділення, оскільки державні архівні служби цих держав є членами МРА категорії "А" і представляють державу в міжнародній організації архівів. Це призведе до зменшення кількості членів ЄВРАЗІКИ до кількості державних архівних служб держав, що є членами регіонального відділення. Проте архівні установи, що входять до системи архівних установ державних архівних служб цих держав, матимуть можливість

Генеральний директор державних архівів Республіки Польща В. Стемпняк, директор Держархіву Київської області С. Каменєва, заступник Голови Державної архівної служби України О. Музичук. 3 вересня 2013 р., м. Бішкек, Киргизька Республіка.

брати участь у міжнародних архівних форумах у складі делегацій, що формуватимуться державними архівними службами до участі у цих міжнародних заходах, водночас право голосу при голосуванні з тих чи інших організаційних питань в МРА матимуть виключно керівники державних архівних служб.

Шляхом голосування нову редакцію Статуту ЄВРАЗІКИ прийнято за основу. Архівні установи, що були членами ЄВРАЗІКИ до прийняття нової редакції Статуту регіонального відділення, Секретаріат регіонального відділення письмово інформує про їх автоматичне виключення з членів ЄВРАЗІКИ.

Одногосно місцем проведення 15-ї Загальної конференції ЄВРАЗІКИ визначено м. Астана, Республіка Казахстан, дату проведення буде уточнено на початку 2014 року.

Цього ж дня заступник Голови Державної архівної служби України О. В. Музичук та заступник керівника Федерального архівного агентства (Російська Федерація) В. П. Тарасов підписали Протокол про затвердження та Плану спільних заходів Державної архівної служби України і Федерального архівного агентства (Російська Федерація) на 2014–2016 роки.

Планом спільних заходів передбачено організацію та проведення низки виставок до пам'ятних і знаменних дат (200-річчя від дня народження Т. Г. Шевченка, 100-річчя початку Першої світової війни 1914–

Члени делегацій Білорусі, Таджикистану, Казахстану під час засідання ЄВРАЗІКИ.
3 вересня 2013 р., м. Бішкек, Киргизька Республіка.

1918 рр., 70-річчя визволення України від фашистських загарбників та Перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр., 30-ї річниці Чорнобильської катастрофи тощо), до експозиції яких планується долучити маловідомі фото- та архівні документи з фондів федеральних архівів Російської Федерації. Під час відкриття виставок планується розповсюдити серед відвідувачів каталоги експозицій виставок, до яких увійдуть окремі, найбільш цікаві за змістом, архівні документи. Це дасть можливість широкому колу громадськості ознайомитися з документальною спадщиною українського та російського народів за певною тематикою, що перш за все може зацікавити науковців, дослідників.

Планом спільних заходів передбачено підготовку публікацій документів: “Художній альбом про Т. Г. Шевченка”, “Відновлення народного господарства України в роки Великої Вітчизняної війни та у повоєнний період”, “Україна в період Великої Вітчизняної війни у постановках ЦК ВКП(б)–ЦК КП(б)У та матеріалах до них. 1941–1945 рр.”.

Окремі пункти Плану спільних заходів передбачають залучення до їх виконання білоруських архівістів. Це пояснюється наявністю в державних архівних установах Республіки Білорусь комплексу архівних документів, пов’язаних з історичними подіями періоду Великої Вітчизняної війни 1941–1945 років, участі в них українського народу (зокрема, розкриття етапів становлення та розвитку партизанського руху); документального комплексу щодо аварії на Чорнобильській АЕС, участі

Члени делегації Росії на чолі з заступником керівника Федерального архівного агентства (Російська Федерація) В. Тарасовим під час засідання ЄВРАЗІКІ. 3 вересня 2013 р., м. Бішкек, Киргизька Республіка.

в її ліквідації українського і білоруського народів і трагічні наслідки аварії для обох держав, інше.

Планом також передбачено проведення щорічних тристоронніх зустрічей керівників державних архівних служб України, Росії та Білорусі.

Після підписання Плану спільних заходів киргизькими архівістами було презентовано видання “Історія архівної справи в суверенному Киргизстані”.

У другій половині дня у рамках 14-ї Загальної конференції ЄВРАЗІКІ відбувалася Міжнародна науково-практична конференція “Сучасні проблеми в сфері комплектування державних архівів”, яку відкрив Голова Державної реєстраційної служби при Уряді Киргизької Республіки Ерлан Сапарбаєв.

Від української сторони з доповідями виступили заступник Голови Державної архівної служби О. В. Музичук “Сучасні проблеми в сфері комплектування державних архівів України” та директор Державного архіву Київської області С. А. Каменєва “З досвіду комплектування архівних установ Київської області документами Національного архівного фонду на сучасному етапі”.

На Міжнародній науково-практичній конференції виступили із доповідями: заступник директора Державного архіву Російської Феде-

Начальник управління з архівної справи Жизакської області Узбекистану З. Акрамова, заступник Генерального директора Агентства "Узархів" Д. Кучарова, начальник Головного архівного управління при Кабінеті Міністрів Республіки Татарстан Д. Ібрагімов. 3 вересня 2013 р., м. Бішкек, Киргизька Республіка.

рації О. А. Козлова "Комплектування Державного архіву Російської Федерації на сучасному етапі", директор Департаменту з архівів та діловодства Міністерства юстиції Республіки Білорусь В. І. Адамушко "Сучасні проблеми комплектування державних архівів Республіки Білорусь", генеральний директор Національного архіву Республіки Казахстан М. О. Абсеметов "Адміністративні реформи в Республіці Казахстан та актуальні проблеми комплектування Національного архіву", начальник Управління з архівної справи Жизакської області Республіки Узбекистан З. А. Акрамова "Актуальні питання комплектування архівів документами", директор Національного архіву Республіки Білорусь М. К. Рудаковський "Комплектування Національного архіву Республіки Білорусь", генеральний директор Центрального архіву Республіки Казахстан Л. С. Актаєва "Основні аспекти діяльності ЦДА Республіки Казахстан в сфері комплектування та нормативно-методичної роботи з відомчими архівами", заступник директора Центрального державного архіву кіно-, фотодокументів та звукозаписів Республіки Казахстан С. А. Сатаєва "З досвіду роботи з комплектування фотодокументами з історії Казахстану в архівах США", головний спеціаліст Архівного агентства при Державній реєстраційній службі при Уряді Киргизької

Підписання Протоколу про затвердження та Плану спільних заходів Державної архівної служби України і Федерального архівного агентства (Російська Федерація) на 2014–2016 роки. Зліва направо: Ю. Прилепішева, О. Музичук, В. Тарасов. 3 вересня 2013 р., м. Бішкек, Киргизька Республіка.

Республіки А. Т. Бектурова “Комплектування державних архівів Киргизької Республіки: проблеми та практичний досвід роботи”.

Чималий інтерес викликали повідомлення доктора історичних наук, професора Киргизького Російського Слов'янського університету ім. Б. М. Єльцина З. К. Курманова “Історія Киргизстану та сучасні проблеми комплектування” й кандидата історичних наук, професора Східного університету ім. М. Кашгарі-Барскані “Значення архівів Російської Федерації у вивченні історії Киргизстану новітнього періоду”.

Наприкінці учасники відзначили спільні для всіх державних архівних служб членів ЄВРАЗІКИ проблеми в сфері комплектування архівів на сучасному етапі розвитку інформаційного суспільства: проведення адміністративних реформ і як наслідок зменшення кількості джерел комплектування державних архівів; відсутність вільних площ у державних архівосховищах та необхідність побудови нових приміщень державних архівів або реконструкції існуючих з метою збільшення площ архівосховищ; необхідність продовження строків відомчого зберігання документів шляхом укладення відповідних договорів; урегулювання питання приймання та надійного зберігання електронних документів, відсутності в держархівах відповідного сучасного облад-

Керівники делегацій державних архівних служб Вірменії, Білорусі, Казахстану, Киргизстану, Росії, Таджикистану, Узбекистану, України, Польщі.
3 вересня 2013 р., м. Бішкек, Киргизька Республіка.

нання; посилення контролюючих функцій у напрямі організації роботи з передачі на державне зберігання документів із установ та організацій; відсутність у відомчих архівах установ та організацій кваліфікованих кадрів, які б забезпечували науково-технічне описування документів та їх підготовку до передачі на державне зберігання.

Заступник генерального директора державних архівів Республіки Польща Анджей Бернат інформував присутніх про сучасні проблеми комплектування архівного фонду Польщі. У своєму повідомленні він акцентував увагу на важливості дотримання архівістами наукових критеріїв експертизи цінності документів, що утворюються в процесі діяльності установ та організацій, при їх відборі для передачі на постійне зберігання до державних архівів. На його думку, слід брати до уваги також і “соціальну важливість” документів для майбутніх поколінь, враховувати сучасні потреби користувачів ретроспективної архівної інформації. Архівісти у своїй діяльності мають враховувати світову тенденцію до переваги електронного документування, мають вирішити питання забезпечення збереження електронних документів, насамперед їх дос-товірності, автентичності, цілісності на тривалий період часу на законодавчому, нормативно-правовому рівні. Роль архівів при цьому має бути вирішальною.

Учасники міжнародних заходів в м. Бішкек, Чолпон-Ата.

4–5 вересня 2013 року учасники міжнародних заходів відвідали Іссик-Кульську область, ознайомилися з роботою Іссик-Кульського та Чуйського обласних архівів. З учасниками міжнародних заходів зустрілися заступник губернатора Іссик-Кульської області Роза Капкова, віце-мери м. Балихче Іссик-Кульської області Кубат Аямудинович Мусаєв та Алгожоева Бегайим Кадировна.

4 вересня 2013 року у другій половині дня відбулося відкриття чергового засідання Консультативної ради керівників державних архівних служб держав-учасниць СНД, на якому розглянуто та проаналізовано підсумки розвитку архівної справи в державах-учасницях СНД, хід виконання Плану заходів із реалізації другого етапу (2012–2015 роки) Стратегії економічного розвитку СНД на період до 2020 року.

5 вересня 2013 року було продовжено роботу Консультативної ради, під час засідання розглянуто питання підготовки спільної бази даних про місця зберігання документів із особового складу держав-учасниць СНД, створення автоматизованих баз даних центральних фондів каталогів та їх оприлюднення в мережі Інтернет, результати діяльності Всеросійського науково-дослідного інституту документознавства та архівної справи як базової організації з підвищення кваліфікації кадрів в сфері архівної справи та документознавства.

Від Виконавчого комітету СНД участь у засіданні взяв радник відділу науково-технічного співробітництва виконкому М. В. Савідов. У

Відкриття чергового засідання Консультативної ради керівників державних архівних служб держав-учасниць СНД. В. Адамушко, О. Ахмедов (зліва направо).
4–5 вересня 2013 року, Іссик-Кульський район.

засіданні головував Голова Консультативної ради керівників державних архівних служб держав-учасниць СНД, директор Департаменту з архівів та діловодства Міністерства юстиції Республіки Білорусь В. І. Адамушко.

Учасниками засідання Консультативної ради вирішено взяти до відома інформації про розвиток архівної справи в державах-учасницях СНД, продовжити роботу зі створення бази даних на основі автоматизації центральних архівних фондів каталогів держав-учасниць СНД та з формування бази даних про місця зберігання документів з особового складу (до 1 січня 2014 року надати координатору проекту на рівні центральних державних та державних регіональних архівів відповідні данні), визнати задовільним хід підготовки Огляду архівної справи держав-учасниць СНД за 2001–2010 роки та підготувати Огляд до друку, визначити відповідальними за підготовку проекту доповіді про стан архівної справи в державах СНД для розгляду на засіданні Економічної Ради СНД державні архівні служби Республіки Білорусь та Російської Федерації, визнати ефективність роботи ВНДІДАС як базової організації з підвищення кваліфікації кадрів у сфері архівної справи та документознавства, особливо відзначити високий рівень організації та інформативність міжнародних навчальних семінарів, відповідно до пункту 3 розділу IV Положення про Консультативну раду керівників державних архівних служб держав-учасниць СНД, затвердженого рішенням Економічної Ради СНД, 3 грудня 2004 року обрати Головою Консультативної ради на черговий період директора Архівного агентства при Державній реєстраційній службі при Уряді Киргизької Респуб-

Під час засідання Консультативної ради керівників державних архівних служб держав-учасниць СНД. Г. Ісахан, Е. Корбозов, А. Рібаков (зліва направо).
4–5 вересня 2013 року, Іссик-Кульський район.

ліки О. К. Ахмедова, чергове засідання консультативної ради провести в 2014 році в м. Астана (Республіка Казахстан).

З метою поглиблення двостороннього співробітництва в архівній сфері заступником Голови Державної архівної служби О. В. Музичук проведено консультації з керівниками державних архівних служб Вірменії, Білорусі, Казахстану, Киргизстану, Росії, Таджикистану, Узбекистану, Польщі з питань виконання міжвідомчих двосторонніх міжнародних договорів.